

bi se učinili kako u celini tako i u pojedinostima predloga, odgovorim koliko bude potrebno.

Potpredsednik **Fehim Kurbegović**: Reč ima g. Hohnjec.

Dr. **Josip Hohnjec**: Prigodom pretresa zakonskog naerta o podeli zemlje na oblasti, u ime Jugoslavenskog kluba dužnost nam je, da i ovom prigodom izjavimo, da smo odlučno protivni naumljenom raskomadanju pojedinih delova naše države, koji sačinjavaju jednu celinu prama prirodnim, ekonomskim, socijalnim, kulturnim i upravnim prilikam.

Takova podjela kosi se sa programom Jugoslavenskog kluba i ciele slovenačke i hrvatske pučke stranke, koja traži podjelu čitave državne teritorije na šest pokrajina: 1. Srbiju, 2. Hrvatsku i Slavoniju sa Medjumurjem, 3. Bosnu i Hercegovinu sa Dalmacijom, 4. Vojvodinu, 5. Crnu Goru, 6. Slovenačku sa Prekomurjem.

Naumljena podjela kosi se u opšte sa zahtjevima, potrebama i interesima osobito hrvatskog i slovenačkog diela našeg naroda.

Moramo, da ponovno požalimo, što stranke vladine većine nisu našle shodnim, da izidju u susret željama hrvatskog i slovenačkog plemena jugoslavenskog naroda niti su bile voljne, da se podjela zemlje izvrši sporazumno sa predstavnicima većine ovih dvaju plemena.

Uvjereni, da je većina zakonodavnog odbora riješena, da ne odstupa od takove podjele zemlje, smatramo, da je uzaludno postavljenje bilo kojih predloga i suvišno svako nastojanje s naše strane, da se ovakova podjela ne usvoji i da se ukloni veliki izvor nezadovoljstva i nepravda.

Potpredsednik **Fehim Kurbegović**: Pošto je vreme pri izmaku, ja ću današnju sednicu zaključiti, a iduću zakazujem za ponedjeljak u 9 sati pre podne s istim dnevnim redom.

(Sednica je zaključena u 11 i 45 časova.)

LX. SEDNICA

ZAKONODAVNOG ODBORA

NARODNE SKUPŠTINE

KRALJEVINE

SRBA, HRVATA I SLOVENACA

držana 20. marta 1922. god. u Beogradu.

Predsedavao Predsednik **Miša Trifunović**.

Zamenik sekretara **Ahmed Šerić**.

(Početak u 11 časova.)

Predsednik **Miša Trifunović**: Gospodo, otvaram LX. redovni sastanak. Molim, da čujete protokol prošloga sastanka.

Zamenik sekretara **Ahmed Šerić** čita protokol LIX. redovnog sastanka.

Predsednik **Miša Trifunović**: Gospodo, ja bih sada trebao da upitam, da li Zakonodavni Odbor prima ovaj zapisnik. Ne vidim, gospodo, da ima do-

voljno članova. Dva kluba, radikalni i demokratski, javili su mi, da ne mogu doći, jer drže svoje klubske sednice i ja ovim vršim samo formalnost, jer moram sednicu odložiti. Sednica će biti sutra pre podne u 9 časova, s produženjem današnjeg dnevnog reda. Ako bi slučajno skupštinska sednica bila sutra pre podne, onda sednica Zakonodavnog Odbora neće biti sutra u 9 časova nego posle podne. U svakom slučaju to će se javiti klubovima i istaći objavama. To je sve što mogu da učinim, gospodo. Sednica je zaključena.

(Sednica je zaključena u 11 i 15 časova.)

LXI. SEDNICA

ZAKONODAVNOG ODBORA

NARODNE SKUPŠTINE

KRALJEVINE

SRBA, HRVATA I SLOVENACA

držana 23. marta 1922. godine u Beogradu.

Predsedavao Predsednik **Miša Trifunović**.

Zamenik Sekretara **Pavle Angjelić**.

(Početak u 16 časova i 20 minuta.)

Predsednik **Miša Trifunović**: Gospodo, otvaram 61. redovni sastanak. Izvolite čuti protokol prethodnog sastanka.

Zamenik Sekretara **Pavle Angjelić** čita protokol 59. redovnog sastanka.

Predsednik **Miša Trifunović**: Gospodo, ima li primedaba na protokol? (Nema.) Protokol je primljen.

Izvolite čuti protokol prošlog sastanka.

Zamenik Sekretara **Pavle Angjelić** čita protokol 60. redovnog sastanka.

Predsednik **Miša Trifunović**: Ima li primedaba na protokol? (Nema.) Protokol je primljen.

Molim da čujete molbe, koje su prispele Zakonodavnom Odboru.

Zamenik Sekretara **Pavle Angjelić** (čita):

Predstavnici svih opština Crne Gore mole, da Cetinje bude oblasno mesto;

Opština trgovišta Legrad u Medjumurju moli, da sedište dravske oblasti bude Varaždin;

Opštinska poglavarstva u Sv. Mariji i Maloj Subotici mole, da se osnuje dravska oblast sa sedištem u Varaždinu;

Dragutin Stikić i drugi iz Novog Pazara mole, da Novi Pazar bude oblasno mesto;

Gradjani varoši Berana mole, da se obrazuje limska oblast.

Gospodin Predsednik Narodne Skupštine dostavio je zakonske predloge: o izmenama zakona na osnovu koga su izvršeni izbori na dana 28. novembra 1920. godine, zakonski predlog o biračkim spiskovima, koje je gospodin Ministar za Izjednačenje Zakona uputio Narodnoj Skupštini na rešenje u smislu člana 133. i 141. Ustava i Predlog Zakona o izmenama i dopunama u zakonu o rasprostiranju važnosti zakona o Državnom Računovodstvu Kraljevine Srbije na celu teritoriju Kraljevine, koji je uputio gospodin Ministar Finansija na postupak po članu 133. Ustava.

Predsednik Miša Trifunović: Sve ove molbe i zakonski predlozi ići će svojim redovitim putem.

Prelazimo na dnevni red. Ima reč gospodin dr. Josip Hohnjec.

Dr. Josip Hohnjec: V imenu svoje stranke moram izjaviti, da protestujem proti temu, da se seje Zakonodajnega Odbora zakazujuju ob isti vri kakor skupščinske seje. Ne morem odobravati takega karamboliranja raznih sej in moram obžalovati, da se parlamentarni red ne drži tako, kakor bi bilo treba. Predpoldne smo čakali na klubove seje. Ako imajo klubi sejo, se ne more držati skupščinska seja. Gospodje, to ni pravo tretiranje parlamentarnega dela in moram proti temu izjaviti svoj protest.

Predsednik Miša Trifunović: Gospodo, ja moram kao predsednik povodom govora gospodina Hohnjeca zatražiti jedno malo izvinjenje. Ja sam kazao u poslednjoj sednici, da će naredna sednica biti sutradan u 9 časova, a ako bude skupštinska sednica u 9, da će onda biti u 4 sata posle podne. Tu sednicu nismo mogli održati usled jedne situacije, koja je tako naglo stvorena u Zakonodavnom Odboru i u Vladi. Ja sam iznenada došao u takav jedan položaj, da nisam mogao da držim sednicu. I ja mislim, da će gospodin poslanik shvatiti, da ja to nisam namerno učinio.

Što se tiče ovoga što je danas zakazana sednica, gospodine poslanice, ja Vam mogu odgovoriti, da se trudim i da vodim računa o tome, da se stvari, koje treba svršiti u zakonitom roku, u istom roku i svrše. Kad sam video ovu situaciju — a ja moram raditi sporazumno sa Vladom da bi se mogla održati sednica — ja sam odmah zakazao sednicu za danas posle podne kako bi se svršili bar najhitniji poslovi. Kad bude vreme za skupštinsku sednicu, gospodo, onda ću ja ovu sednicu odmah prekinuti.

Ima reč gospodin Gjonović.

Jovan Gjonović: Ja hoću, da se pridružim protestu gospodina Hohnjeca, samo, naravno, ja ću početi svoj protest na jedan drugi način. Ja protestujem, gospodo, zato, što se Vi niste pogodili na vreme, nego ste odložili sednice Zakonodavnog Odbora za nekoliko dana. Vi ste radili jedan zakon, radili su

ga Vaši ljudi, radio ga je pododbor i onda ste Vi trebali na vreme da se potrudite i o sporazumu postarate, a ne da gubite vreme pa da nas dovedite u situaciju, da imamo da držimo jednog dana po dve sednice. Danas imamo i skupštinsku sednicu i sednicu Zakonodavnog Odbora! Jer, najzad, Vi treba dobro da znate, da ima poslanika, koji hoće da prisustvuju i učestvuju u radu i u jednoj i u drugoj sednici, a to je malo teško. Zato i ja protestujem prvo što se nije radilo za ovo nekoliko dana i to ne krivicom opozicije, nego Vašom krivicom i drugo zato, što danas moramo da držimo dve sednice i stoga mi poslanici moramo učestvovati na obe sednice.

Predsednik Miša Trifunović: Ima reč Ljuba Jovanović.

Ljuba Jovanović: Ja moram povodom ovoga da dam jednu izjavu u ime svojih drugova, na ime da ne stoji stvar onako kako su to gospoda predstavila. Pitanje je iskrslalo povodom držanja dvaju kluba opoziciona u pitanju člana 44. i prilikom ovoga je nastala diskusija u krilu 4 kluba većine i to je, gospodo, i povod i uzrok i kraj ovom zadocnenju, a ne u držanju većine.

Predsednik Miša Trifunović: Prelazimo na dnevni red. Na dnevnom redu je, kao prva tačka, produženje specijalne rasprave o projektu zakona o oblasnoj i sreskoj samoupravi. U pitanju je samo član 44., koji smo dobili iz odbora, jer je, kao što znate, vraćen u odbor koji ga je ponova redigovao. Molim gospodina izvestioca, da nam referiše, kako se pododbor o tome članu složio.

Izvestilac dr. **Ninko Perić:** Na jednoj od poslednjih sednica Zakonodavnog Odbora rešeno je, da se član 44. zakona o oblasnoj i sreskoj samoupravi vrati u pododbor na ponovo proučavanje isključivo zbog njegove redakcije. Ali kad je sekcija uzela u pretres to pitanje za ponovno redigovanje, onda se pojavio predlog od članova opozicije, da se taj član u nekoliko i materijalno izmeni. Sekcija je uzela taj predlog opozicije u ozbiljnu ocenu i izašla je u susret opoziciji. Cela redakcija sadanjeg člana 44. je samo nova redakcija istog sistema, koji je bio predviđen u prvobitnome projektu, ali je uneta i jedna materijalna dopuna ili izmena u tome smislu što se uzimaju u obzir i one liste, koje i ako nemaju količnik dostižu bar dve trećine količnika. Ako bi bilo takvih lista manjine, da dostižu svojim brojem bar dve trećine količnika, onda se i one uzimaju u obzir, a dalje se podela vrši potpuno po Dontovom sistemu. Ta nova redakcija glasila bi ovako: Prva alineja ima da ostane. Druga alineja do kraja ima da se briše i da glasi u novoj redakciji ovako:

»Rezultat izbora u izbornim jedinicama, u kojima se biraju dva ili više članova oblasne skupštine, utvrđuje se na ovaj način.

Ukupan broj glasova podeli se s brojem članova oblasne skupštine, koji dolazi na tu izbornu jedinicu. Dobiveni broj uzima se za količnik. Liste, koje nisu dobile toliko glasova da njihov broj ne iznosi ni dve trećine količnika, ne uzimaju se u obzir pri rasporedu članova oblasne skupštine. Sa ostalim listama, ili u slučaju da nijedna lista nema ceo količnik, onda sa svima listama, obračun se vrši ovako: ukupan broj glasova, koji je dobila svaka lista, deli se sa jedan, pa sa dva i t. d. i najzad sa cifrom, koja odgovara broju članova oblasne skupštine, koliko ima da izbere dotična izborna jedinica. Od dobnih rezultata sa svih lista dobivenih ovakvim deljenjem izdvoji se ukupno onoliko najvećih koliko se u dotičnoj iz-

bornej jedinici ima da izbere članova oblasne skupštine. Svakoj listi pripada onoliko članskih mesta, koliko je njenih najvećih deobnih rezultata tim putem izdvojeno. Ako se prilikom ovog izdvajanja deobnih rezultata desi, da ih ima jednakih na dvema ili više lista, a nema toliko članskih mesta, da bi se svima ovim jednakim deobnim rezultatima dalo člansko mesto, onda će se rešiti kockom kojoj će se od ovih lista sa jednakim rezultatima dati neraspodeljena članska mesta i to: ako je u pitanju jedno člansko mesto, kocka će se vući za sve ove liste sa jednakim deobnim rezultatima, ako je pak tih neraspodeljenih mesta više onda će se za svako neraspodeljeno mesto vući kocka zasebno s tim da lista, koja na jednom vučenju dobije jedno člansko mesto, ne učestvuje u daljim izvlačenjima kocke. Kocku izvlači glavni birački odbor.

U izbornim jedinicama, koje biraju samo jednog člana oblasne skupštine, izabran je onaj kandidat, koji je dobio najviše glasova. U slučaju jednake podelje glasova rešiće kocka koji je kandidat izabran.

Ja bih hteo da dam jedno malo objašnjenje, ako mi se dozvoli. Pošto se eliminiraju liste, koje nemaju ni dve trećine količnika, onda je ova dalja deoba čisto Dontov sistem. Ja hoću da vam napomenem samo jednu stvar, da je Dont bio teoretičar, ali u praksi može da se desi da deobnih rezultata ima jednakih i razume se Dont to pitanje nije rešio, jer je to stvar politike i zakonodavca. Hoće li se u tome slučaju usvojiti kocka ili će se ustupiti jačoj listi ili poslaniku po godinama, to su sve stvari koje mi možemo uzeti u ocenu, to su stvari politike i ja vam kažem, da ovo što se tiče kocke nema veze nikakve sa Dontom, ali je ovo dalje do kraja izvodjenje deobnih mesta po Dontovom sistemu, jedino što se eliminiraju liste, koje nemaju dve trećine količnika.

Miloš Moskovljević: Gospodo, ja se ne mogu zadovoljiti ovom izmenom prvobitnog predloga člana 44. zato, što smatram, da on stvar ni malo ne popravlja. Mi ćemo opet imati favoriziranje većine, a to se, gospodo, ne slaže sa savremenim demokratskim principom pravog predstavnštva narodnog, t. j. proporcionalnog predstavnštva. To, gospodo, nije demokratski i ako hoćete ono se ne može pravdati ni nekakvim višim državnim razlozima. Obično se pravda taj sistem stvaranjem jake, za vladu sposobne većine. Medjutim mi, gospodo, za ovu godinu i po dana, videli smo, kako ta većina, koja istina nema većinu u narodu, ali ima u skupštini, sticajem okolnosti i raznim sredstvima, je apsolutno nesposobna za rad.

Ja, gospodo, smatram, da se ni ovim sistemom ne stvara ništa bolje. Naprotiv, učiniće se nešto što je u suprotnosti s interesima države. Ovim putem, gospodo, vi nećete učvrstiti naše narodno jedinstvo, vi nećete konsolidovati ovu našu zemlju. Odnos između najvećih stranaka u Srbiji ostaće isti, samo u nekoliko izmenjen. Inače vi ćete učiniti nešto, što mislim, da vi kao ljudi, kojima je poverena sudbina ove zemlje, ne biste smeli da učinite. Vi ćete umesto da cementirate narodno jedinstvo, dovesti još do jače plemenske i konfesionalne borbe. Vi ćete ojačati elemente, koji svoje političke teorije ne osnivaju na stvarnosti, na životu, na potrebama naroda samog, koji se ne upravljaju prema objektivnim uslovima današnice, nego hoće da urede državu i društvo prema državopravnim teorijama stvorenim na osnovi srednjovekovnih povelja, izvučenih iz prašina i arhiva. To nije nikakav napredak, gospodo! Vi ćete učiniti, da u Hrvatskoj dobije većinu Hrvatski Blok, koji se istakao kao jedna čisto plemenska stranka, čak nešto

više, koji hoće da predstavlja jedan zaseban narod. — vi ćete učiniti, da u Sloveniji dobije većinu jedna stranka, koja se zasniva na konfesiji. (**Stjepan Barić:** Čitaj program!) To je za opseniti prostotu, gospodine Bariću!

Vi ćete ovim sistemom učiniti, da u Bosni dobiju većinu muslimani, a u Vojvodini anacionalni elementi. Pa što je to, gospodo? Je li to stvaranje jedne moderne države, je li to utvrđivanje narodnog jedinstva i sigurnosti zemlje? Ne, gospodo! To je vraćanje u srednji vek, a vi kao državotvorna stranka, koji smatrate, da ste stvorili ovu zemlju i koji hoćete da je učvrstite, ne smete to raditi!

Ja kao predstavnik Zemljoradničkog kluba i u ime svojih drugova prema odluci kluba izjavljujem, da ću u znak protesta protiv toga nedemokratskog vašeg postupka i dosadanjeg rada vašeg na ovim bitnim zakonima, koji su tesno vezani s Ustavom, a bez kojih je Ustav prazno slovo na hartiji, pa ipak ste ih odlagali sve do poslednjega momenta, kad je već skoro istekao zakonski rok, — u znak protesta napuštam sednicu Zakonodavnog Odbora (**Valerijan Pribičević:** Svršeno, brate! — **Dr. Svetislav Popović:** Nemoj, Milošu, baš smo učinili što smo mogli učiniti! — **Maša Sokić:** Je li to stvarno?), sve dok se raspravljaju ovi zakoni, kojima je rok odredjen Ustavom.

Predsednik Miša Trifunović: Ima reč gospodin Angjelić.

Pavle Angjelić: Gospodo, kod ovoga člana 44. postavio sam pismen predlog, da se predložena od pododboru redakcija zameni izbornim sistemom onako kako je opisan u čisto Dontovom sistemu. Prema odluci kluba poslanika moje stranke, ja sam usvojio novu redakciju, koju je sada gospodin izvestilac pročitao i sa obaveštenjem, koje je dao gospodin izvestilac. Prema tome, ja odustajem od mog predloga, što se tiče čisto Dontovog sistema, samo ima jedan drugi stav u mome predlogu pri kome ostajem, a to je, taj predlog za koji molim gospodina izvestioca, da ga primi, da se izuzetno za ovu godinu, zbog toga što ćemo imati izbora narodnih poslanika u ovoj godini, u ovoj godini izvrše izbori za oblasne i sreske skupštine zajedno u interesu štednje, da se uštedi novac i da narod ne dangubi. Izvršujući to, prema mome predlogu, na taj način što će se izvršiti kandidacija za oblasne poslanike prvom listom a kandidacija za sreske poslanike drugom listom i onda da se prema tim listama odredjuje srazmerno mandate kako je predviđeno u predlogu i kako je gospodin izvestilac pročitao sad te odredbe o oblasnim i sreskim poslanicima. Na taj način izuzetno za ovu godinu mi ćemo moći da uštedimo, da ne budu i treći izbori i da poštedimo državnu kasu od nepotrebnih izdataka, a ujedno učinićemo i probu, pa ako bude podesno, onda se može nastaviti taj sistem i dalje, jer će se na taj način lakše postići kandidacija poslanika oblasnih i sreskih, pošto se potrebuje više kandidata i na taj način većina zadovoljava. Glavni razlog sa koga ja ovaj predlog podnosim i molim gospodina izvestioca, da ga primi, jeste taj razlog finansijske prirode, da se uštedi i da narod ne dangubi u radu i da se ne troši oko priredjivanja i trećeg izbora u ovoj godini.

Predsednik Miša Trifunović: Ima reč gospodin dr. Josip Hohnjec.

Dr. Josip Hohnjec: Gospodje poslanici! Kakor Vam je znano, stoji naša stranka na stališću proporca. Mi smo to svoje stališće izjavili v ustavni de-

bati in v debati v zakonodajnem odboru ter na njem vztrajamo. Izjaviti moram, da je to za nas nezadostno, kar je koncedirala vladna večina. V bistvu je ostalo vse, kakor je bilo poprej. Ostal je dvojni količnik in ta pomeni pritiskanje manjših skupin. Vi ste koncedirali samo eno tretjino za dosega količnika, drugega pa nič. Ostal je dvojni količnik in to ni v zmislu demokracije. Ako je kje potrebno, da pridejo do izraza in do možnosti sodelovanja vse struje, ki je se pojavijo v narodu, potem je potrebno v oblastnih skupščinah, jer gre glavno za gospodarske naloge, za izvrševanje nekaterih socialnih nalog. Ker pa gospodje iz večinskih strank nimajo pred očmi pravih principov demokracije, ampak hočejo samo konservirati status quo svojih strank, ker nočejo dovoliti, da bi manjše skupine prišle v skupščini do izraza, radi tega so obdržale v bistvu predlog tako, kakor je bil prvotno predložen. Mi s tem ne moremo biti zadovoljni in bomo glasovali proti predlogu. (Dr. **Vekoslav Kukovec**: Pa Vi ste večina u pokrajini.) Mi smo za demokracijo, Vi pa niste za demokracijo; taš v tem je stvar.

Predsednik Miša Trifunović: Ima reč gospodin poslanik Etbin Kristan.

Etbin Kristan: Gospodo, kad sam ja bio prinudjen prema svome uverenju da se poslužim jednom oštrijom formom opozicije povodom ovoga člana 44. zakona o samoupravama, ja nisam to učinio bez dubokog osećaja, bez dubokoga uverenja, da bi bila ogromna šteta, ako bi se usvojilo ono što je bilo prvobitno predloženo. Gospodo, ja mogu da izjavim, da ja i moji drugovi koji su odobrili moj postupak, nismo imali da se bojimo za uske interese svoje partije. Poznato je, da naša stranka dobiva mandate tamo gdje je svesno organizovano radništvo u velikim masama, pa stoga ne bismo morali biti u strahu, da u takvim krajevima ne iznesemo količnik. A s druge strane znamo, da tamo gde imamo malo pristaša, to toliko ne broji, da bismo se zbog toga morali ešofirati. Mi smo imali pred očima mnogo važnije interese naše zemlje i naše demokratije, koji bi bili došli u najveću pogibelj, da se dozvolilo ne favoriziranje većina, kako se tvrdilo ovde, nego da se dozvolilo vladanje nekih manjina, koje bi bile veštački načinjene i proglašene kao većine. Jer, gospodo, može se desiti prema prvom količniku, da može u jednoj oblasti ili eventualno u celoj zemlji jedna partija, koja imade malu relativnu većinu, šestinu-sedminu sviju glasova, da postignutim količnikom nadvisi za jedan ili dva glasa celi niz stranaka zaostavih ispod količnika za dva, tri, pet glasova i ta jedna stranka mogla bi izneti mandate cele oblasti. To bi bila jedna nepravda, koja se ne može da podnese poradi toga, što bi iz takvoga sistema mogle nastati opasnosti, ne za našu stranku, nego za opštu demokratiju, za razvitak naše zemlje i interese celoga naroda.

Poradi toga ja sam osećao, da sam morao uložiti u svoju opoziciju sve snage koje su nam stojale na raspoloženju. Ja se i s tim što je uradjeno zadovoljiti ne mogu. Ja sam izjavio i prilikom generalne debate i prilikom specijalne debate, da bih se mogao zadovoljiti Dontovim sistemom bez ikakvih drugih dodataka. Pošto nije prihvaćeno ono, što sam predložio, ja ću glasati protiv stilizacije kako je ovde predložena. Samo bih ja izjavio, da prema situaciji kako nastaje, ja držim, da sam ipak dužan da izdram i u Zakonodavnom Odboru i u Narodnoj Skupštini poradi zadatka, koje ova Narodna Skupština

ima da reši i zbog kojih držim, da je prisutnost naše stranke nužna.

Predsednik Miša Trifunović: Ima reč gospodin Gjonović.

Jovan Gjonović: Ja, gospodo, hoću da dam samo jednu kratku izjavu. Onda kad smo načelno govorili o ovome zakonu, a tako isto kad smo u pojednostima diskutovali, ja sam bio za čisto proporcionalni sistem i jedino što sam mogao odustati od čisto proporcionalnog sistema, po kakvom je sastavljena ova skupština, to je bilo da primimo Dontov sistem. To ovom redakcijom nije učinjeno i radi toga izjavljujem, da ne mogu biti s njome zadovoljan i zato ću glasati protiv ovako izmenjene redakcije člana 44.

Predsednik Miša Trifunović: Staviću ovaj član na glasanje. Pre toga ima reč gospodin izvestilac.

Izvestilac dr. **Ninko Perić**: Ja, gospodo, mogu povodom predloga gospodina Angjelića da izjavim, da ne mogu taj njegov predlog primiti. Sekcija je bila uzela u obzir drugi deo predloga gospodina Angjelića i nije ga mogla usvojiti. U pogledu ostalih izjava, ja nalazim da sada više nije ovde mesto tome; o tome je bilo dovoljno govora na prošlim sednicama i mogu da kažem, da ovaj sistem nije želela nijedna organizovana politička grupa, nego jedan kompromis, kojim se išlo za tim, da se zadovolji, ako ne već celokupna Narodna Skupština i organizovane stranke, a ono bar veći deo gospode poslanika. I zato molim odbor, da primi član 44., kako je redigovan s time, što se članovi oblasne skupštine zovu članovi »oblasne skupštine« a ne »poslanici«. Reč »poslanici« koja dolazi još na jednom mestu zameniće se rečju »članovi oblasne skupštine«.

Predsednik Miša Trifunović: Ima reč gospodin Ministar.

Ministar za Izjednačenje zakona **Marko Trifunović**: Ja hoću da istaknem samo jednu razliku, koja postoji u našim opozicionim grupama. Jer dok grupa jugoslavenske pučke stranke, socijalističke stranke i republikanske stranke vodi jednu načelnu opoziciju, dotle seljačka stranka hoće da diktira vladinoj većini pozivajući se na demokratiju.

Ono što je g. Moskovljević ovako izjavio, to nije demokratija, to je diktatura. G. Moskovljević i njegova stranka hoće da diktuju, dok međutim gopoda od druge opozicione grupe vode načelnu opoziciju. To sam imao samo da kažem.

Predsednik Miša Trifunović: Stavljam na glasanje čl. 44. ovako kako ga je izvestilac pročitao. Ko je za to, da se taj član tako pročitao primi neka izvoli sedeti, a ko je protiv neka izvoli dići ruku. (Većina sedi.) Objavljujem, da je čl. 44. primljen.

Gospodo, sada ćemo pristupiti konačnom glasanju o celom zakonu. Molim g. sekretara da čita imena.

Sekretar dr. **Pavle Čubrović** proziva poslanike da glasaju, i oni su glasali ovako: Ljuba Jovanović za, Marko Gjuričić za, Milosav Rajčević za, Raja Filipović za, Mehmed Alija za, Milorad Vujičić za, dr. Ninko Perić za, Mihajlo Živković za, Valerijan Pribičević za, Vjekoslav Kukovec za, dr. Ilija Šumenković za, Pavle Angjelić za, dr. Syetislav Popović za, Manojlo Sokić za, Jovan Magovčević za, dr. Pavle Čubrović za, Ahmet Šerić za, Husejin Alić za, Miloš Moskovljević nije ovde, Ivan Majcen za, Franjo Žebot protiv, dr. Ante Dulibić protiv, dr. Janko Šimrak protiv, Etbin Kristan protiv, Jovan Gjonović protiv,